

2020-09-17

Till
Livsmedelsverket
livsmedelsverket@slv.se

Hej!

Redan för 12 år sedan publicerade Vätternvårdsförbundet en rapport där det framgick att kräftor i Vättern innehöll höga halter PFAS i hepatopankreas (Rapport 101). Ett examensarbete vid Örebro universitet konstaterar nu samma sak. Se länkar nedan.

I genomsnitt hade de kräftor som fiskades upp ur Vättern hösten 2019 en halt på sammanlagt totalt 25,3 ng/g av PFOS, PFOA, PFNA och PFHxS. EFSA har nu slagit fast att TWI för summan av dessa PFAS ska sänkas till 4,4 ng/kg kroppsvikt och vecka (eller 0,63 ng/kg kroppsvikt och dygn). Det räcker alltså att äta mindre än 2 gram av kräftsmöret (hepatopankreas) för att passera tolerabel daglig dos för en person som väger 75 kg.

I media ges rådet att suga i sig hepatopankreas. Se till exempel Aftonbladet:

<https://www.aftonbladet.se/matdryck/a/e8bBj4/guide-sa-far-du-ut-det-basta-av-kraftorna>.

Livsmedelsverket hänvisar på sin hemsida till kommunerna när det gäller PFAS. Det är högst otillräckligt vilket framgår av svaren från kommunerna till Aktion Räd Vätern: <http://www.aktionraddavattern.se/wp-content/uploads/2020/07/Kommunernas-svar.pdf>

Har Livsmedelsverket något ansvar för att kunskapen om miljögifter i fisk och kräftor är låg hos både kommuner och media? Är det inte hög tid att Livsmedelsverket förnyar sina kostråd i enlighet med den nya forskning som fått EFSA att besluta om radikalt sänkta gränsvärden för både PFAS och dioxiner?

Med vänlig hälsning

Lisa Lennartsson

Ordförande Aktion Räd Vätern

arv@aktionraddavattern.se

1. [Rapport 101, Miljögifter i fisk och kräftor, Vätternvårdsförbundet](#)
2. [Quantification of target per- and polyfluoroalkyl substances \(PFASs\) and extractable organic fluorine \(EOF\) in crayfish from Lake Vättern, Sweden.](#)